

تاب آوری صنعت نفت در شرایط جنگ، تحریم و محاصره دریایی

افزایش پایدار تولید نفت خام ایران در میانه بحران های جنگی و تحریم

گروه نفت و انرژی - محمد حسین سیف الهی مقدم - بررسی عملکرد

شرکت ملی نفت ایران از آغاز فعالیت دولت چهاردهم نشان می دهد که جریان تولید نفت خام کشور، با وجود مجموعه ای از محدودیت های فنی، فراورشی، تحریم های بین المللی و حتی شرایط خطر امنیتی و جنگی، روندی پیوسته رو به رشد را تجربه کرده و در مقطعی به رکوردهایی دست یافته است که در سال های اخیر کم سابقه بوده اند.

شریان حیاتی انرژی ایران در این دوره نه تنها متوقف نشد، بلکه با تدابیر ویژه مدیریتی، حفظ پایداری زنجیره انتقال و بهره گیری از توان کارشناسان داخلی، مسیر توسعه، جهش ظرفیت و استمرار صادرات را با استحکام ادامه داد. این دستاورد بیش از آنکه تنها یک رکورد آماری زودگذر باشد، نتیجه پیاده سازی همزمان طرح های توسعه ای، اجرای تعمیرات اساسی چاه ها و رفع گلوگاه های فراورشی در میادین مختلف نفتی کشور است. تولید نفت خام ایران با وجود محدودیت های فنی و محاصره دریایی، با افزایش ۲۳۰ هزار بشکه ای در دی ۱۴۰۴ به بالاترین سطح از نیمه دوم ۱۳۹۷ رسید.

بر اساس داده های رسمی عملیاتی، متوسط تولید نفت خام در سال ۱۴۰۳ با افزایشی نزدیک به ۲۰۰ هزار بشکه در روز نسبت به گذشته همراه شد و نرخ تحقق برنامه های مصوب تولید را به ۹۶ درصد رساند. این روند افزایشی با تکیه بر راهبرد صیانت از مخازن و افزایش توان عملیاتی ادامه یافت؛ به طوری که تولید نفت خام در دی ماه ۱۴۰۴ نسبت به نقطه آغازین دولت چهاردهم حدود ۲۳۰ هزار بشکه در روز افزایش یافت. در ششم دی ماه همان سال نیز با ثبت نقطه ای قابل توجه، بالاترین رکورد تولید نفت خام کشور از نیمه دوم سال ۱۳۹۷ به ثبت رسید.

در مجموع، متوسط تولید سالانه در سال ۱۴۰۴ در مقایسه با سال پیش از آن رشد مناسبی را ثبت کرد و درصد تحقق برنامه تولید نیز با ارتقای چشمگیر از ۹۶ درصد در سال ۱۴۰۳ به ۹۷ درصد در سال ۱۴۰۴ رسید؛ آماري که کارآمدی راهبردهای کلان بالادستی نفت را تایید می کند.

احیای ظرفیت ها از توسعه چاه های جدید تا رفع گلوگاه های فراورشی

فراورشی و تسهیل انتقال نفت ناممکن بوده؛ از این رو بخش دیگری از برنامه های کلیدی شرکت ملی نفت ایران در این دوره، به رفع محدودیت های فراورشی و نمک زدایی اختصاص یافت. اصلاح ساختاری واحد بهره برداری و نمک زدایی چشمه خوش، راه اندازی تأسیسات نمک زدایی متمرکز اهواز و ارتقای ظرفیت پردازش واحدهای اهواز ۲۰۱ و ۴۰۱ در کنار افزایش ظرفیت کارخانه نمک زدایی مارون ۵، نقش محوری در پذیرش نفت خام میادین ایفا کردند. همچنین احداث و بهره برداری از خطوط انتقال نفت نمکی در مناطق رامشیر، منصوری و اهواز موجب شد تا ظرفیت های بالقوه تولید به نفت تجاری و استاندارد تبدیل شوند. علاوه بر موارد فوق، اقداماتی راهبردی نظیر تعمیر بخش های فرسوده خط لوله گاز احیای میدان آغا جاری، تعمیر و راه اندازی مجدد پمپ های انتقال نفت خام در میدان ترگسی و تکمیل بخش هایی از پروژه EPCD در میدان نفتی فروزان به سرانجام رسید. این مجموعه اقدامات یکپارچه فنی در گستره وسیعی از میادین خشکی و دریایی، اثبات می کند که افزایش خروجی نفت کشور محصول یک برنامه مقطعی نبوده، بلکه از مدیریت هماهنگ و مداخلات فنی دقیق در تمامی ارکان زنجیره از سرچاه تا مبادی پالایشگاهی و پایانه های صادراتی سرچشمه گرفته است.

تاب آوری صنعت نفت در کوران جنگ، تحریم و محاصره دریایی

اهمیت این جهش عملکردی زمانی دوچندان می شود که فضای حاکم بر سال ۱۴۰۴ و مواجهه کشور با بحران های خطیر ژئولیتیک و نظامی مورد توجه قرار گیرد. وقوع دو رخداد جنگی سنگین به فاصله کمتر از ۹ ماه، از جمله بحران جنگ ۱۲ روزه و شرایط دشوار پس از آن، فعالیت های صنعتی و اقتصادی کشور را در معرض تنش های جدی قرار داد. در صنعت بالادستی نفت، فشارهای ناشی از وضعیت جنگی، اعمال محاصره دریایی و الزام حیاتی به مدیریت موجودی مخازن ذخیره سازی، تصمیم گیری درباره نرخ تولید روزانه را

به معادله ای فوق العاده حساس و پیچیده تبدیل کرد. در طول این مقطع حساس، اتخاذ تدابیر پدا فاند غیرعامل و حفظ تعادل پویا میان نرخ استخراج، گنجایش مخازن در جزیره خارک و سایر پایانه ها، مسیرهای جایگزین خطوط انتقال و کاهش مخاطرات عملیاتی با درایت به مرحله اجرا درآمد. با آغاز محاصره دریایی، میزان تولید متناسب با شرایط اضطراری تعدیل و مدیریت شد و در طول دوره ۶۰ روزه محاصره، متوسط تولید کماکان در سطحی پایدار و منطبق بر مدیریت بحران حفظ گردید تا پایداری شبکه و تأسیسات فرآیندی دچار آسیب ساختاری نشود. با خروج از شرایط حاد محاصره دریایی و برقراری مجدد بارگیری نفت کش ها، تولید بلافاصله با انعطاف پذیری کامل روندی صعودی به خود گرفت.

مدیریت هوشمندانه تولید در روزهای سخت نشان داد که تنظیم آگاهانه نرخ جریان نفت، صیانت از ساختار مخازن، جلوگیری از انباشت ریسک در بنادر و حفظ سلامت تأسیسات راهبردی، اصلی ترین ابزار بقا و تاب آوری صنعت نفت به شمار می رود. همبستگی میان کادرهای مهندسی، ترابری دریایی و نیروهای عملیاتی در سکوهای خلیج فارس و مناطق نفت خیز، توطئه دشمنان برای ایجاد اختلال در تراز انرژی و درآمدهای ارزی کشور را خنثی کرد و نشان داد صنعت نفت ایران تحت شدیدترین تکانها نیز تسلیم ناپذیر باقی می ماند.

مدیریت هوشمندانه تولید در روزهای سخت نشان داد که تنظیم آگاهانه نرخ جریان نفت، صیانت از ساختار مخازن، جلوگیری از انباشت ریسک در بنادر و حفظ سلامت تأسیسات راهبردی، اصلی ترین ابزار بقا و تاب آوری صنعت نفت به شمار می رود. همبستگی میان کادرهای مهندسی، ترابری دریایی و نیروهای عملیاتی در سکوهای خلیج فارس و مناطق نفت خیز، توطئه دشمنان برای ایجاد اختلال در تراز انرژی و درآمدهای ارزی کشور را خنثی کرد و نشان داد صنعت نفت ایران تحت شدیدترین تکانها نیز تسلیم ناپذیر باقی می ماند.

مدیریت هوشمندانه تولید در روزهای سخت نشان داد که تنظیم آگاهانه نرخ جریان نفت، صیانت از ساختار مخازن، جلوگیری از انباشت ریسک در بنادر و حفظ سلامت تأسیسات راهبردی، اصلی ترین ابزار بقا و تاب آوری صنعت نفت به شمار می رود

بهره برداری از طرح آبرسانی از سد صفارود به شهر رابر و مجتمع مس در آلو

شده است.

لازم به ذکر است با تداوم حمایت های همه جانبه مسئولان استانی و ملی و تخصیص به موقع اعتبارات مورد نیاز، سایر فازهای تکمیلی این طرح حیاتی و زیربنایی نیز در کوتاه ترین زمان ممکن به بهره برداری کامل می رسد.

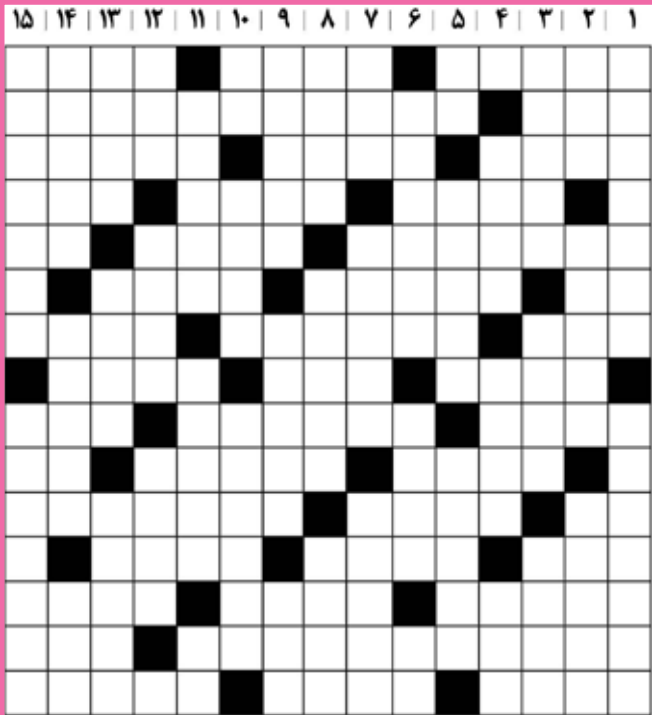
به گزارش اقتصاد سرآمد، این پروژه که بخشی از کلان پروژه آبرسانی از سد صفارود به شهر کرمان به شمار می رود، با هدف ارتقای کیفیت و پایداری آب شرب شهر رابر (زادگاه سردار شهید حاج قاسم سلیمانی) و همچنین رفع نیازهای آبی مجتمع معدن مس در آلو، به همت شرکت توسعه منابع آب و نیروی ایران با مبلغی به ارزش روز ۲۷۰۰ میلیارد تومان، اجرایی

طرح آبرسانی از سد صفارود به شهر رابر و مجتمع معدن مس در آلو با هدف تأمین پایدار و باکیفیت آب شرب و صنعتی توسط شرکت توسعه منابع آب و نیروی ایران تکمیل و همزمان با هفته دولت و با حضور مقامات کشوری و استانی به بهره برداری خواهد رسید و با این اقدام فاز مهمی از خطوط انتقال آب از سد صفارود رسماً وارد مدار بهره برداری خواهد شد.

ارزش اقتصادی میدان گازی «تخته»

۴۵ میلیارد دلار برآورد شد

مدیر اکتشاف شرکت ملی نفت ایران ارزش اقتصادی میدان گازی تازه کشف شده «تخته» در استان فارس را حدود ۴۵ میلیارد دلار اعلام کرد و این میدان را یکی از مهم ترین کشف های گازی کشور در دو دهه اخیر دانست. سید محی الدین جعفری در گفت و گو با خبرنگار شانا با تشریح جزئیات کشف میدان گازی «تخته» گفت: این میدان در فاصله ۱۰ کیلومتری شمال غرب شهر خنج و حدود ۳۵ کیلومتری میدان های گازی قدیمی «شانول» و «هما» قرار دارد. وی با بیان اینکه حجم گاز درجای این میدان ۷ هزار و ۵۰۰ میلیارد فوت مکعب است توضیح داد: با احتساب ضریب بازیافت ۷۲ درصد، حدود ۵ هزار و ۷۰۰ میلیارد فوت مکعب از این حجم قابل برداشت است. مدیر اکتشاف شرکت ملی نفت ایران با بیان اینکه گاز میدان «تخته» شیرین است، تصریح کرد: گاز این میدان به فرایند شیرین سازی نیاز ندارد، از این رو در مراحل توسعه و فراورش، مسیر کوتاهتری نسبت به میدان های گازی ترش طی می کند. جعفری حجم گاز قابل برداشت میدان «تخته» را معادل حدود ۱۵ سال تولید یک فاز استاندارد پارس جنوبی دانست و یادآور شد: این میزان ذخیره می تواند سهم قابل توجهی در تأمین گاز کشور ایفا کند. وی طول میدان «تخته» را حدود ۵۰ کیلومتر و عرض آن را حدود ۴ کیلومتر اعلام و تشریح کرد: این میدان از نظر پیچیدگی های زمین شناسی، یکی از پیچیده ترین ساختارهای اکتشافی کشف شده در ۲۰ سال اخیر است. مدیر اکتشاف شرکت ملی نفت ایران با اشاره به پیچیدگی های زمین شناسی این میدان توضیح داد: تکرارشدگی های متعدد لایه ها و گسل خوردگی های موجود در بخش های بالادست مخزن، عملیات اکتشاف را با دشواری های زیادی روبه رو کرده بود؛ با این حال، حفاری چاه اکتشافی تا عمق حدود پنج کیلومتری زیر زمین ادامه یافت و با ورود به مخزن، در ضخامت حدود ۴۵ متر، حجم قابل توجهی گاز کشف شد. جعفری همچنین از وجود ۲۷ میلیون بشکه میعانات گازی در میدان «تخته» خبر داد و یادآور شد: حدود ۲۰ میلیون بشکه از این میزان قابل استحصال است که در کنار ذخایر گازی، ارزش اقتصادی این میدان را به حدود ۴۰ میلیارد دلار می رساند. وی درباره مدت زمان عملیات اکتشافی این میدان بیان کرد: عملیات حفاری چاه اکتشافی «تخته» به تنهایی حدود ۱۷ ماه زمان برد و پس از تکمیل عملیات اکتشافی و انجام آزمایش های نهایی، داده های به دست آمده به طور دقیق بررسی شد. مدیر اکتشاف شرکت ملی نفت ایران با تأکید بر ایرانی بودن فرایند اکتشاف میدان «تخته» گفت: همه مراحل اکتشاف، از مطالعات زمین شناسی و فعالیت های ژئوفیزیکی تا عملیات حفاری، با استفاده از توان نیروهای ایرانی انجام شده است.

جدول ۵۸۱	
۱	فانی:
۲	۱- لبریز- مقابل رفتن - نویسنده هندی تبار - ثروتمند
۳	۱۵- مایع نشاسته - رهبر
۴	۲- کشتی جنگی - ضربهای
۵	۳- بر تکاندو
۶	۲- مالیات مرزی - گریزان - از
۷	۱- آثار صادق چوبک، نویسنده ایرانی - نوعی انگور
۸	۲- دانه درشت
۹	۵- تخت جابه جاکردن مجروح
۱۰	۲- نوعی بیماری التهابی حاد
۱۱	۳- شانه قارسی
۱۲	۶- سوسن زرد - رودی در
۱۳	۴- خورستان - نهایت آرزو
۱۴	۷- انبار غله - عزیز و گرمای -
۱۵	۵- نقش باشندار قدیمی
	۸- نخستین رقم از سمت
	است عدد - نسبتاً خوب - از
	بنیات
	۹- اقدام به کار خطرناک -
	۱۰- آماده و مهیا - پیرو دین
	۱۱- حضرت موسی (ع) - ستون بدن
	۱۲- نیمه چیزی - پارچه نخی
	۱۳- ساده - غذای محلی شیرین
	نجان
	۱۴- قیمت - خوشی و خرمی
	۱۵- سودگی
	۱۶- دست به کاری زدن - کان
	۱۷- دانش ذاتی
	۱۸- داستانی از جومپا لاهیری،